

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET BAOTIĆ protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacija br. 49560/20)

PRESUDA

STRAZBUR

18. oktobar 2022.godine

Ova presuda je konačna, ali su u njoj moguće uredničke izmjene.

U predmetu Baotić protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući kao odbor u sljedećem sastavu:

Tim Eicke, *Predsjednik,*

Faris Vehabović,

Pere Pastor Vilanova, *sudije,*

i Ilse Freiwirth, *zamjenik registrara Odjela,*

Imajući u vidu:

Postupak u ovom predmetu pokrenut je aplikacijom protiv Bosne i Hercegovine (br. 22893/05), koju je Sudu podnio g. Mate Baotić, državljanin Bosne i Hercegovine i Hrvatske, rođen 1967. godine sa prebivalištem u Orašju (“aplikant”), kojeg zastupa g. D. Dabić, advokat iz Orašja, dana 30. oktobra 2022.godine, u skladu sa članom 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija”);

odluku Suda da Vladu Bosne i Hercegovine (“vlada”) koju zastupa v.d. zastupnica H. Bačvić obavijesti o žalbi koja se odnosi na pravo na kontradiktornost postupka pred Ustavnim sudom i odluci da preostali dio aplikacije proglasi nedopuštenim; i

izjašnjenja stranaka.

nakon vijećanja zatvorenog za javnost, održanog 27. septembra 2022. godine,

Donio je sljedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

OKOLNOSTI PREDMETA

1. Aplikant se žalio po članu 6. stav 1. Konvencije na pravičnost postupka pred Ustavnim sudom, jer mu Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije dao priliku da se izjasni na odgovore na apelaciju koje su dostavili drugi učesnici u postupku.

2. Osporeni postupak Ustavnog suda tiče se pravičnost i ishoda postupka za ratne zločine koji je vođen protiv aplikanta pred Sudom BiH i, posebno, tiče se pitanja da li je Apelaciono vijeće tog suda propustilo da razmotri prijedlog aplikanta da se ponovno ispituju svjedoci koji su svjedočili protiv njega. Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine su, postupajući u skladu sa članom 23. Pravila Ustavnog suda, dostavili svoje izjašnjenje. Ta izjašnjenja Ustavni sud nije dostavio aplikantu, jer to nisu predviđala Pravila suda, koja su važila u to vrijeme. Dana 11. marta 2020. godine Ustavni sud je odbacio aplikantov predmet. Ta odluka aplikantu je uručena 2. juna 2020. godine. U cilju usklađivanja postupka sa praksom Evropskog suda, Ustavni sud je kasnije odlučio da počne sva izjašnjenja da dostavlja apelantima na komentare.

OCJENA SUDA

I. DOPUŠTENOST

3. Pozivajući se na principe utvrđene u svojoj sudskoj praksi u vezi sa pojmom „nepostojanje značajne štete” (vidi *Sylka protiv Poljske* (odl.), br. 19219/07, § 27, od 3. juna 2014. godine), Sud se nije složio sa vladom da aplikant nije pretrpio “značajnu štetu” u smislu člana 35. stav 3 (b) Konvencije time što nije bio obaviješten o navedenom izjašnjenju. Dok nedostavljeno izjašnjenje Tužilaštva Bosne i Hercegovine nije sadržavalo ništa novo ili relevantno za ovaj predmet, Sud Bosne i Hercegovine se u svom izjašnjenju nije ograničio na ponavljanje razloga datih u pobijanoj odluci tog suda. Tvrdio je da aplikant zapravo nije podnio zahtjev za ponovno ispitivanje svjedoka protiv njega i pozvao se, s tim u vezi, na zapisnik sa jednog od ročišta održanih pred navedenim sudom. Štaviše, Ustavni sud se u svojoj odluci izričito oslonio na te argumente (vidi *BENet Praha, spol. s r.o. protiv Češke Republike*, br. 33908/04, stav 135., od 24. februara 2011. godine; *Hrdalo protiv Hrvatske*, br. 23272/07, stav 37., od 27. septembra 2011. godine i *Maravić Markeš protiv Hrvatske*, br. 70923/11, stav 52., 9. januara 2014. godine, *Holub protiv Češke Republike* (odl.), br. 24880/05, od 14. decembra 2010. godine). Shodno tome, Sud odbacuje prigovor Vlade.

4. Sud napominje da aplikacija nije ni očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije, niti je nedopuštena po bilo kojem drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti dopuštenom.

II. OSNOVANOST

5. Sud ponavlja da pravo na kontradiktornost postupka garantovano članom 6. stav 1. Konvencije znači u krivičnom predmetu da se i tužiocu i odbrani mora dati prilika da se upoznaju sa izjašnjenjima i dokazima koje izvede druga strana i da daju svoj komentar na ista. Mogu se naći različiti načini na koje nacionalno pravo može ispuniti taj zahtjev. Međutim, bez obzira koja se metoda odabere, njome se treba osigurati da druga strana bude svjesna da je izjašnjenje podneseno i da ima realnu mogućnost da da svoj odgovor na isto (vidi *Murtazaliyeva protiv Rusije* [VV], br. 36658/05, stav 91, od 18. decembra 2018. godine; vidi, takođe, *Zahirović protiv Hrvatske*, br. 58590/11, stav 42, od 25. aprila 2013. godine). U tom kontekstu, pridaje se poseban značaj mogućnosti pojave na ročištu kao i organizaciji sudstva i izricanju pravde (vidi, između ostalih autoriteta, *Öcalan protiv Turske* [VV], br. 46221/99, stav 140., ESLJP 2005-IV).

6. Vlada je pozvala Sud da usvoji manje restriktivan pristup tokom ispitivanja da li bi odgovor aplikanta mogao imati bilo kakav uticaj na osporenu odluku kao u *Verdú Verdú protiv Španije*, br. 43432/02, stavovi 27-28, od 15. februara 2007. godine, i tamo citiranih vlasti. Sud je, međutim,

prvo uzeo u obzir posebne okolnosti tog predmeta i izričito se pozvao na te posebne okolnosti u tom predmetu (vidi *Verdú Verdú*, naveden iznad, stav 28.). Dalje, ističe da je u kasnijim odlukama potvrdio svoju utvrđenu praksu, iznad navedenu (vidi *Hudáková i ostali protiv Slovačke*, br. 23083/05, stavovi 28-29., od 27. aprila 2010. godine; *BENet Praha, spol. s r.o.*, naveden iznad, stav 140.; i *Maravić Markeš*, naveden iznad, stav 52.).

7. Sud ne može prihvatiti tvrdnju Vlade da bi prestrogo tumačenje pravila moglo biti u suprotnosti s načelom procesne ekonomičnosti i da bi predstavljalo nesrazmjeran teret funkcionisanju Ustavnog suda. U ovom konkretnom smislu, sve što zahtijeva pravo na kontradiktorni postupak jeste da strane imaju uvid na sva dostavljena izjašnjenja i da mogu dati svoje odgovore na njih, a u cilju uticanja na odluku suda. U praksi se radi samo o prosljeđivanju izjašnjenja jedne strane drugoj i određivanju roka za eventualne odgovore na ista. Riječ je o jednostavnoj administrativnoj proceduri koji će produžiti postupak za najviše nekoliko sedmica. U tom smislu, Sud ponavlja da se obaveza okončanja suđenja u razumnom roku ne može tumačiti na način koji bi prekršio druga procesna prava iz člana 6. (vidi *Nideröst-Huber protiv Švicarske*, od 18. februara 1997. godine, stav 30, Izvještaji o presudama i odlukama 1997-I i *BENet Praha, spol.s r.o.*, gore citirano, stav 141.).

8. Sud je često utvrđivao povrede člana 6. stav 1. u predmetima koji pokreću pitanja slična onima u ovom predmetu (vidi *Milatová i drugi protiv Češke Republike*, br. 61811/00, st. 59-66, ESLJP 2005 V; *BENet Praha, spol. s r.o.*, gore citirano, stavovi 139-46; *Hrdalo*, gore citirano, stavovi 34-40; i *Maravić Markeš*, gore citirano, stavovi 46-57). Smatra da Vlada nije iznijela niti jednu činjenicu ili argument koji bi Sud mogao uvjeriti da donese drugačiji zaključak u ovom predmetu.

9. Prema tome, sprovedena procedura nije aplikantu omogućila da pravilno učestvuje u postupku pred Ustavnim sudom i samim time ga je lišila prava na pravično suđenje u smislu člana 6. stav 1. Konvencije. Stoga je došlo do povrede te odredbe.

PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

10. Aplikant nije podnio zahtjev za pravičnu naknadu. Stoga, Sud smatra da nema potrebe da mu se dosudi bilo kakav iznos po toj osnovi.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD JE, JEDNOGLASNO

1. *Proglasio* aplikaciju dopuštenom;
2. *Utvrдио* da je došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.

Sačinjeno na engleskom jeziku i objavljeno u pisanoj formi dana 18. oktobra 2022. godine u skladu s pravilom 77. stavovi 2. i 3. Pravila Suda.

Ilse Freiwirth
zamjenik registrara

Tim Eicke
predsjednik